

**ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**
**Creative and Productive Leadership of School Administrators Affecting Effectiveness of Schools
Large And Extra Large Sized Under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office2**

กมลเนตร มียอด¹ รองศาสตราจารย์.ดร.อัชนรา นิยมมา² ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.กานดา สกุลธนะศักดิ์ มัวร์³
Kamonned Meeyod¹ , Assoc.Prof. Dr.Achara Niyamabha² and Asst.Prof. Dr Kanda Sakulthanasakdi Moore³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ครบทั้ง 201 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสูงสุด
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ดังกล่าวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสูงสุด
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ พบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และการมีความคิดวิเคราะห์ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ในภาพรวมร้อยละ 70.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate: 1) creative and productive leadership of school administrators under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2, 2) effectiveness of these schools Large and Extra Large Sized, and 3) effect of creative and productive leadership of school administrators on

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Master of Education Program in Faculty Educational Administration Kasetsart University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²Associate Professor in Faculty of Education Kasetsart University

³ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³Senior Expert of Faculty Educational Administration Kasetsart University

ผู้ติดต่อ, อีเมล: กมลเนตร มียอด, karmonned.m@ku.th

รับเมื่อ 5 เมษายน 2563 แก้ไข 5 เมษายน 2563

effectiveness of the schools. A sample of 201 was randomly selected from teachers of these schools. The instrument was a questionnaire constructed by the researcher. All 201 questionnaire copies were returned and usable. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression.

The research results found as follows.

1. Creative and productive leadership of school administrators under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2.was overall at the high level, from which responsible mind report was ranked at the top.

2. Effectiveness of these schools Large and Extra Large Sized was overall at the high level, from which cooperation was ranked at the top.

3. Creative and productive leadership of school administrators did affect effectiveness of the schools 70.7 percent on three aspects: responsible mind, productive mind, and critical mind was overall with statistically significance at a level 0.01.

Keywords: Creative and productive Leadership, Effectiveness of these schools

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจของสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาแทนที่กำลังคนซึ่งโรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนและผลิตกำลังคนให้มีศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีกับนานาประเทศได้ (ทิวดี ศรีดำรง, 2557 หน้า 2) ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้กำหนดทิศทางการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เป็นหัวใจของการจัดการ เป็นผู้ที่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้จากความร่วมมือของผู้อื่นและเป็นผู้ประสานงานเพื่อนำองค์กรไปสู่จุดหมายรวมทั้งเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนเป็นผู้ที่ทำให้ผู้อื่นยอมรับและยินดีจะเป็นผู้ตามซึ่งผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร (จันทนา แสนสุข, 2557, หน้า 35)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหารยุคใหม่ที่ต้องสร้างสรรค์ (Create) และผลิต (Produce) สิ่งใหม่ๆให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในภาวะสังคมโลกที่แข่งขันอย่างรุนแรง การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดผลทางการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมก่อให้เกิดผลผลิตและให้ผลผลิตนั้นเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เป็นผลผลิตใหม่ๆ ที่เกิดจากสติปัญญา วิธีการโดยการสร้างคนให้มีลักษณะคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดผลิตภาพและคิดรับผิดชอบ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2560, หน้า 11)

การบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตรงตามมาตรฐานการศึกษาได้นั้นสิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนความสำเร็จก็คือผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเป็นอย่างดี บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การควบคุมองค์กร ตลอดจนการประเมินผลหรือประสิทธิผลขององค์กรว่าเป็นไปตามแนวทางหรือมาตรฐานการศึกษาที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ ทั้งนี้ในทางการบริหารจัดการองค์กรในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการและปัจจัยต่างๆ เพื่อมาสนับสนุนการดำเนินงานภายในองค์กรหรือสถานศึกษาเพื่อให้เกิดแนวทางในการดำเนินการบริหารที่ตรงเป้าหมายเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร จัดให้ระบบการประกันคุณภาพภายใน บริหารงานอย่างมี

ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การที่จะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายและเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษานั้นย่อมต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2557, หน้า 37)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์และช่วยพัฒนาให้ไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยนำไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาภาวะผู้นำให้มีความคิดสร้างสรรค์และผลผลิตภาพเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ต่อไป

คำถามการวิจัย

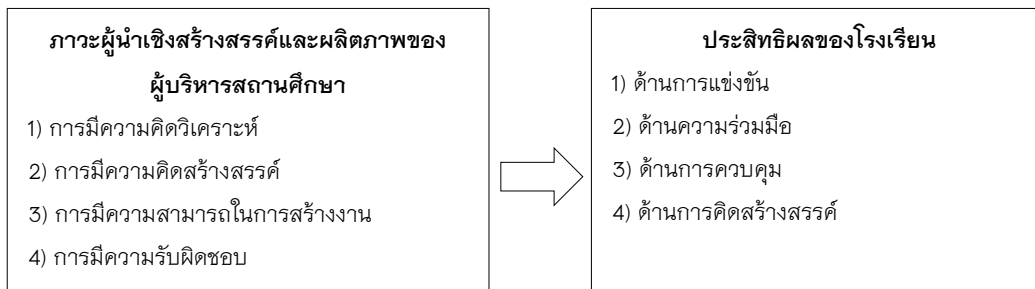
1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นอย่างไร
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นอย่างไร
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อย่างไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้ศึกษาใช้หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ ซึ่งศึกษาจากหลักการและทฤษฎีของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561 หน้า 91-92) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีความคิดวิเคราะห์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การมีความสามารถในการสร้างงาน และการมีความรับผิดชอบ ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนใช้แนวคิดและทฤษฎีของ Quinn and Quinn (2009 อ้างใน ธิติ ศรีมาทา, 2562 หน้า 7) เป็นตัวชี้วัดความสำคัญด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนที่แสดง ถึงคุณลักษณะของควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนไว้สี่ประการ ได้แก่ ด้านการแข่งขัน ด้านความร่วมมือ ด้านการควบคุม และด้านการสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 418 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ทั้งหมด 9 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กำหนดจากตารางสำเร็จรูปในการคำนวณตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน ประสพชัย พสุนนท์, 2557, หน้า 112-120) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยคำนวณตามสัดส่วนแยกตามโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งการทำงานปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานภายในสถานศึกษา
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาดำเนินการส่งแบบขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ 2. ค่าร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Simple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า การมีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาด้านการมีความสามารถในการสร้างงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังตารางที่ 1

อันดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการมีความรับผิดชอบ	4.56	0.68	มากที่สุด
2	ด้านการมีความสามารถในการสร้างงาน	4.44	0.74	มาก
3	ด้านการมีความคิดวิเคราะห์	4.38	0.66	มาก
4	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.34	0.60	มาก
รวม		4.43	0.67	มาก

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวม

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านมาตรฐาน พบว่า ด้านความร่วมมือ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก และด้านการแข่งขัน อยู่ในระดับมากเป็นอันดับต่ำสุด ดังตารางที่ 2

อันดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านความร่วมมือ	4.49	0.59	มาก
2	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.46	0.63	มาก
3	ด้านการควบคุม	4.43	0.62	มาก
4	ด้านการแข่งขัน	4.35	0.62	มาก
รวม		4.43	0.62	มาก

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีความสามารถในการสร้างงาน และด้านการคิดวิเคราะห์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ในภาพรวม ดังตารางที่ 3

รายการ	b	se.b	beta	t	sig
ค่าคงที่	1.031	.159		6.437	0.000
1. การมีความรับผิดชอบ (x_4)	0.381	0.062	0.431	6.167	0.000
2. การมีความสามารถในการสร้างงาน (x_3)	0.241	0.054	0.303	4.449	0.000
3.การมีความคิดวิเคราะห์ (x_1)	0.137	0.045	0.179	3.069	0.002
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ	ประสิทธิภาพ	ประสิทธิภาพ	ความคลาด	F =	0.000

R = 0.840	การทำนาย	ในการทำนาย	เคลื่อน	118.119
R Square=	ที่ปรับแล้ว	มาตรฐานใน		
0.707	Adjusted R	การทำนาย		
	Square=	Standard		
	0.701	Error =		
		0.224		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพในภาพรวม และรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมคุณภาพการคิดของทุกคนในโรงเรียน สร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ สร้างวัฒนธรรมใหม่และสนับสนุนปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ โดยเฉพาะการสร้างความสามารถของครู และบุคลากรให้กลายเป็นผู้นำที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีผลงานที่สร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน 3 อันดับแรกพบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและเป็นอันดับสูงสุด โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติหรือแสดงออกถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง องค์กร และสังคม เพราะผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน ชี้แจง ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีความรู้และทักษะในการจัดสรรงบประมาณ ทักษะในการปฏิบัติงานมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนบนพื้นฐานของความเข้าใจเกี่ยวกับการะงานและบุคลากร การแสดงออกถึงความรับผิดชอบที่สร้างสรรค์นั้น จึงจำเป็นสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้แก่ครู โดยแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำที่ทุ่มเทกำลังกายใจโดยไม่หวังผลตอบแทน กระตือรือร้นแสดงพฤติกรรมให้เห็นถึงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542 หน้า 46) กล่าวว่า ความรับผิดชอบของผู้นำกล่าวได้ดังนี้ 1) ความรับผิดชอบต่อองค์การโดยการรักษาสื่อเสียงและภาพพจน์ขององค์การ ชื่อสัตย์ต่อองค์การ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา 2) ความรับผิดชอบต่องาน เป็นการควบคุมงานให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ดำเนินการให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย 3) ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน โดยการดูแลสวัสดิการ ความมั่นคง ความปลอดภัย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม พัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำงานให้คำแนะนำในการทำงาน 2. ส่วนด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านการสร้างสรรค์น้อยกว่าด้านอื่น อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการประสานพลังสร้างสรรค์การทำงานเป็นทีมจากครูผู้ร่วมงาน การสร้างความคิดสร้างสรรค์ต้องอาศัยความเชื่อมั่นพื้นฐานของการไว้วางใจ ผู้บริหารสถานศึกษาบางท่านอาจจะละเลยความเอาใจใส่ใกล้ชิดปรากฏตัวอยู่กับงานและดูแลครู ไม่นิเทศติดตามเพื่อรับฟังและเรียนรู้ไปพร้อมกับครู ซึ่งอาจเป็นเหตุผลทำให้ครูกลัวการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมเพราะครูด้วยกันเองก็ยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี ครูบางคนอาจคิดว่าการนำเทคโนโลยี

มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือการสร้างภาระงานความยุ่งยาก ซับซ้อน และเกิดความล่าช้าในการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นเรื่องใหม่ เช่น การทำแผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์, การใช้ Google classroom, Google sheet เป็นต้น นอกจากนี้ (กาญจนา ศิล, 2556, หน้า 79) ได้กล่าวถึง การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความรู้เรื่องเครื่องมือสมัยใหม่ในการจัดการศึกษาและมีความกระตือรือร้นตลอดจนเปิดกว้างสำหรับเทคโนโลยีใหม่ มีทัศนคติที่ดีในการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของระบบเทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ผลการวิจัย พบว่าในภาพรวม และรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันเป็นการบริหารที่บริหารงานแบบเน้นสร้างผลงานโดยใช้ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดและเป็นตัวชี้วัดความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าด้านความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมีอันดับสูงสุด ซึ่งนั่นเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการร่วมมือกันในทุกด้าน ผู้บริหารเชื่อมั่นในการทำงานของครู ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม บุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ซึ่งช่วยกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน และสมาชิกในทีมต่างมีความพอใจในการทำงาน การทำงานเป็นทีมจะช่วยให้องค์กรสามารถรวมพลังในการปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ ส่งผลให้องค์กรเจริญก้าวหน้าทัดเทียมคู่แข่งได้ ดังที่ (สมชาย เทพแสง, 2554, หน้า 55) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมเป็นกลยุทธ์สำคัญของภาวะผู้นำทางการศึกษา ผู้นำจะต้องเสริมสร้างการมีวิสัยทัศน์ คือ การมองอนาคต มองการณ์ไกล และเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์เป็นกลยุทธ์นำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงการผนึกกำลังความร่วมมือของ ทีม ดังนั้นการทำงานเป็นทีม จึงหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้กระบวนการการบริหารด้วยการเรียนรู้แบบทีม มีการบริหารแบบทีมงาน แสดงออกด้วยการรับฟัง ทราบผลการทำงานของทีม โดยการใช้ตัวบ่งชี้หลักที่บ่งชี้ถึงผลสำเร็จโดยรวมของทีมงาน ในส่วนของด้านการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาโรงเรียนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านผลผลิต อันเกิดจากผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารมีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำของครูด้วยตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับ Sergiovanni (1990, pp. 23 -27) ได้เสนอแนวคิดที่ว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลมีลักษณะดังนี้ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีแผนงานทางวิชาการและจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวม อาจเนื่องมาจาก บุคลากรที่มีส่วนสำคัญทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คือการดำเนินงานของผู้บริหารและครูมีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตนเอง ให้ความร่วมมือกันเพื่อให้องค์กรมีการบริหารงานอย่างมีระบบด้วยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชน ดังที่ (อนุชา เงินแพทย์, 2557, หน้า 23) พบว่า ผู้บริหารต้องสนับสนุนการเรียนการสอนโดยให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ โดยให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ โดยส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการศึกษาดูงานวิธีปฏิบัติที่เลิศของโรงเรียนต่างๆ หรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อตัวครูอีกทั้งต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน และเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับครู เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น แยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีความรับผิดชอบ ด้านการมีความสามารถในการสร้างงานและด้านการมี

ความคิดวิเคราะห์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารสถานศึกษาสิ่งที่สำคัญคือผู้บริหารที่จะมีความคิดสร้างสรรค์และผลิตภาพนั้นจำเป็นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบเป็นสำคัญ เพราะความรับผิดชอบต่อเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นในบทบาทของผู้บริหารที่ต้องแสดงออกว่าต่อการรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อองค์กร และรับผิดชอบต่อสังคม เต็มใจทุ่มเทให้กับการทำงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อครูและบุคลากรในทุกระดับกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2554, หน้า 10-21) โลกและสังคมเปลี่ยนแปลงไปแล้วเรามีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้างและสร้างอย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดผลผลิตในทางที่สร้างสรรค์เป็นผลผลิตใหม่ๆ ที่เกิดจากความคิด สติปัญญา ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบต่อเวลา และที่สำคัญจะต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ในการนำองค์กรสู่ความสำเร็จทั้งด้านผลผลิตและผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่วนด้านการสร้างงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจในความคิดสร้างสรรค์ของครูและสนับสนุนให้เกิดผลงานสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจครูในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ขึ้นมา ด้วยการให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษา สอดคล้องกับ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2546) หน้า 193) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ว่ามีลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ 1) มีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย 2) คาดหวังว่าบุคลากรจะปฏิบัติงานที่มีผลงานสูง 3) แสดงให้เห็นว่าบุคลากรจะทำงานได้ผลงานสูง 4) มุ่งเน้นความเป็นเลิศและปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ด้านการคิดวิเคราะห์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความตระหนักและรู้ทันสถานการณ์ปัจจุบันหรือการเปลี่ยนแปลงของโลกและอิทธิพลของต่างประเทศ ที่มีความต้องการจำเป็นกับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (สมประสงค์ โกศลบุญ, 2554, หน้า 63) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์พื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์เป็นการผสมผสานระหว่างกลยุทธ์คือการวิเคราะห์ข้อมูล และแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ต้องเป็นผู้ที่สามารถคิดในเชิงบวก และเห็นโอกาสในการวิเคราะห์ไปพร้อมกัน ในด้านการบริหารสมัยใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นเพียงพรสวรรค์แต่เป็นกระบวนการที่ฝึกได้ หากบุคคลนั้นมีแรงบันดาลใจที่จะสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องพัฒนาในการมีความคิดสร้างสรรค์โดยเฉพาะการมีความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย มีกระบวนการผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

1.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า ด้านการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านผลผลิต อันเกิดจากผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการมอบหมายงานในโรงเรียนให้ครอบคลุมและ มีการกำกับติดตามภารกิจที่มอบหมายอย่างเป็นระบบ โดยให้ครูจะจัดประชุมวางแผนการจัดการเรียนรู้ทุกชั้นตอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแลเอาใจใส่ในผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งผู้บริหารควรจัดการอบรมหรือสอนงานให้ครูและบุคลากรใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ดี

1.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ โดยภาพรวม โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงตนเองทั้งในด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์การ สังคม มีคุณธรรม จริยธรรมความดีงาม มีจิตสาธารณะเสียสละต่อสังคม

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างสรรค์ผลงาน และความคิดในการทำงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการกระตุ้นให้สร้างทางเลือกเพื่อประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย โดยส่งเสริม สนับสนุน และแสดงความเชื่อมั่นต่อการทำงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันในการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งสร้างและรักษาสัมพันธภาพระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษาและระหว่างบุคลากรด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการดำเนินงานภายในโรงเรียนสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษา พบว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.2 จากผลการศึกษา พบว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.3 จากผลการศึกษา พบว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.4 จากผลการศึกษา พบว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.5 จากผลการศึกษา พบว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ศิลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักบางเขน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
จันทนา แสนสุข. (2557). ปัจจัยที่เป็นเหตุผลของความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย, 19 (1), 34-46

ทิวัดธ์ ศรีดำรงค์ (2557). การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก.

วารสารบริหารการศึกษา มศว. 10(18): 52-60

ธิตติ ศรีมาทา. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำดิจิทัลและบรรยากาศโรงเรียนผ่านความยืดหยุ่นผูกพันในงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. กรุงเทพฯ: ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 : รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study). การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ.(2542). จิตวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560). การศึกษา 4.0 ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์.(2554) กระบวนทัศน์และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2561). ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิโรจน์ สารรัตนะ.(2545). วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม : กระบวนทัศน์ใหม่สำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

สมชาย เทพแสง. (2543). ผู้บริหารมืออาชีพ. ข้าราชการครู, 20 (5), 20–23

อนุชา เงินแพทย์. (2557). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและบรรยากาศโรงเรียน
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย,9(1),91–109.

Sergiovanni,T.J.(1990). Adding Value to Leadership Gets Extraordinary Results, Educational Leadership.47
(8),23–27